

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Fediuc Valentin în numele petiționarului SRL „Velspur”, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 05.01.2015-27.02.2015*

01.06.2015-14.07.2015

2. *instanța de recurs: 03.04.2015 - 28.04.2015*

02.09.2015-23.09.2015

A C O N S T A T A T:

1. Avocatul Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur”, la 31 decembrie 2014, a înaintat plîngere la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea ordonanței din 19 decembrie 2014 a procurorului Procuraturii Generale, Bunica I., în partea refuzului înregistrării plîngerii și cu obligarea organului procuraturii să lichideze încălcările admise; constatarea încălcării procedurii de examinare a plîngerii în interesele SRL „Velspur” privind înlăturarea procurorului Procuraturii Generale, Recean R. de la exercitarea controlului legalității și agentului constatator a Direcției nr. 3 a INI IGP MAI, locotenent-colonel Toacă V. de la examinarea materialului nr. 1009 înregistrat în REI-2, cu obligarea organului procuraturii să lichideze încălcările admise; declararea ca fiind ilegale a perchezițiilor efectuate la sediul SRL „Velspur” la data de 14 noiembrie 2014 și 17 noiembrie 2014, a acțiunilor de ridicare a documentelor, de sechestrare a bunurilor și anularea procesului-verbal de percheziție, iar bunurile ridicate să fie restituite proprietarului SRL „Velspur” cu clasarea materialului.

Avocatul Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur”, a invocat în argumentarea plîngerii sale, că:

- refuzul procurorului Procuraturii Generale, Bunica I. de a înregistra plîngerea și a o examina în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, îl consideră ilegal, deoarece organul de urmărire penală este obligat să primească plîngerile sau

denunțurile referitoare la infracțiunile săvârșite, chiar și în cazul în care cauza nu este de competența lui, iar persoanei i se eliberează imediat un certificat despre acest fapt;

- percheziția efectuată la data de 14 noiembrie 2014 nu a fost confirmată prin încheierea judecătorului de instrucție, iar percheziția efectuată la 17 noiembrie 2014 nu este autorizată prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2014, de asemenea percheziția fiind autorizată doar pentru o singură dată, urma să fie efectuată într-un mod neîntrerupt;

- prin încheierea judecătorului de instrucție, nu s-a autorizat ridicarea actelor ce constituie secret comercial;

- plângerea în interesele SRL „Velspur” privind înlăturarea procurorului Procuraturii Generale, Recean R. de la exercitarea controlului legalității și agentului constator a Direcției nr. 3 a INI IGP MAI, locotenent-colonel Toacă V. de la examinarea materialului nr. 1009 înregistrat în REI-2 a fost soluționată prin scrisoarea din 29 decembrie 2014, însă legea nu prevede emiterea scrisorilor la examinarea plîngerilor în baza art. 299¹ Cod de procedură penală, dar a ordonanțelor motivate a procurorului ierarhic superior.

2. Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 februarie 2015, plîngerea avocatului Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de judecată a conchis că, argumentele avocatului nu au relevanță la examinarea plîngerii, deoarece instanța de judecată nu se poate pronunța asupra oportunității ordonanțelor contestate, ci asupra legalității acestora, însă în ședința de judecată s-a constatat că acestea au fost întocmite conform cerințelor legale. De asemenea a reținut că măsura specială de investigație a fost autorizată de către judecătorul de instrucție, iar încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2014 nu a fost contestată și anulată de Curtea de Apel Chișinău, astfel există o hotărîre judecătorească irevocabilă.

3. Încheierea menționată, a fost atacată cu recurs de către avocatul Fediuc V. în numele petiționarului, prin care a solicitat casarea acesteia ca fiind ilegală în partea respingerii plîngerii privind refuzul de a porni urmărirea penală în privința agentului constator Toacă V. a Direcției nr. 3 INI IGP MAI cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărîri prin care să se constate încălcarea procedurii de examinare a plîngerii de către procurorul ierarhic superior, anularea ordonanței din 19 decembrie 2014 a procurorului Procuraturii Generale, Bunica I. și obligarea procurorului de a repara erorile admise.

În motivarea recursului său, a invocat că prin plîngerea depusă în ordinea art. 313 Cod de procedură penală au fost invocate mai multe cerințe legate de procesul contravențional pornit în privința SRL „Velspur” de către agentul constator Toacă V. a Direcției nr. 3 a INI IGP MAI. Refuzul de a înregistra sesizarea de comitere a unei fapte, ce se presupune că ar fi calificată ca infracțiune, este un refuz în pornirea urmării penale, iar încheierea judecătorului în această parte poate fi atacată cu recurs. Consideră că la examinarea plîngerii în această parte nu a fost respectată competența după materie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015, a fost admis recursul declarat de către avocatul Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur”, fiind casată încheierea și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, instanța a menționat că, prima instanță la examinarea plîngerii avocatului Fediuc V. în numele petiționarului, nu s-a expus asupra argumentelor și cerințelor petiționarului, ci doar asupra legalității percheziției ce a fost autorizată prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2014, de asemenea plîngerea a fost depusă la data de 31 decembrie 2014, însă conform art. 301, 302 Cod de procedură penală se contestă în termen de 3 zile și este cu drept de recurs în instanța ierarhic superioară. La fel, prima instanță în încheierea contestată a făcut trimitere la înscrisuri ce nu se regăsesc la materialele cauzei.

5. Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, plîngerea avocatului Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției adoptate, cu privire la cerința privind constatarea încălcării procedurii de examinare a plîngerii în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, de către procurorul ierarhic superior Morari V. și anularea ordonanței din 19 decembrie 2014 a procurorului Procuraturii Generale - Bunica I. în partea refuzului în înregistrarea plîngerii cu examinarea în ordinea art. 274 Cod de procedură penală în privința acțiunilor agentului constator a Direcției nr. 3 INI IGP, Toacă V., cu obligarea organului procuraturii să lichideze încălcările admise, instanța de judecată a conchis că, plîngerea lui Fediuc V. a fost examinată. Astfel, circumstanțele invocate în această plîngere nu s-au adevărit, din care considerent procurorul întemeiat a dispus de a nu înregistra plîngerea pentru examinarea în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, deoarece aceasta nu a fost întemeiată. Mai mult ca atât, în partea ce ține de obligarea organului procuraturii să lichideze încălcările admise, instanța de judecată a considerat că plîngerea poartă un caracter declarativ, deoarece persoana interesată nu a indicat și nu a argumentat care anume sunt acele încălcări admise la emiterea ordonanței nominalizate.

Referitor la cerința privind constatarea încălcării procedurii de examinare a plîngerii în numele SRL „Velspur” privind înlăturarea procurorului Procuraturii Generale, Recean R. de la exercitarea controlului legalității și agentului constator a Direcției nr. 3 a INI IGP MAI, locotenent-colonel Toacă V. de la examinarea materialului nr. 1009 înregistrat în REI-2, cu obligarea organului procuraturii să lichideze încălcările admise, instanța de judecată a reținut că nu au fost prezentate careva probe concludente și utile în condițiile art. 54 și art. 57¹ Cod de procedură penală, ce ar servi ca temei de admitere a solicitării în cauză.

Totodată, în partea ce ține de obligarea organului procuraturii să lichideze încălcările admise, instanța de judecată, de asemenea a menționat că plîngerea poartă un caracter declarativ, deoarece persoana interesată nu a indicat și nu a argumentat

care anume sunt acele încălcări pretinse a fi admise la emiterea ordonanței nominalizate.

Ce ține de solicitarea privind declararea ca fiind ilegală a percheziției efectuate la sediul SRL „Velspur” la data de 14 noiembrie 2014 și 17 noiembrie 2014 și a acțiunilor de ridicare a documentelor, sechestrare a bunurilor și dispunerea anulării procesului-verbal de percheziție din 14 noiembrie 2014 - 17 noiembrie 2014, prima instanță a notat că percheziția efectuată la SRL „Velspur” a fost autorizată de către judecătorul de instrucție, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2014, fapt confirmat și de avocatul Fediuc V. în plîngerea înaintată. De asemenea, încheierea în cauză la moment este definitivă și irevocabilă, legalitatea acesteia nefiind contestată. Totodată, la acțiunile de percheziție din data de 17 noiembrie 2014, instanța a reținut că acestea au constituit o continuitate a percheziției inițiate la data de 14 noiembrie 2014, ce nu a putut fi finisată în decursul unei singure zile, reieșind din volumul mare de materiale ce trebuiau cercetate.

Cu privire la cerința despre faptul că bunurile ridicate și nerestituite, la moment să fie restituite proprietarului SRL „Velspur”, prima instanță a conchis că potrivit declarațiilor avocatului, bunurile ridicate au fost restituite, astfel decăzînd această cerință.

6. Încheierea menționată, a fost atacată cu recurs de către avocatul Fediuc V. în numele petiționarului, prin care a solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărîri prin care plîngerea depusă să fie admisă integral.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, a fost admis recursul declarat de către avocatul Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur”, fiind casată încheierea și anulată ordonanța procurorului din 19 decembrie 2014, cu trimiterea materialelor procurorului pentru înlăturarea lacunelor depistate.

În motivarea soluției adoptate, instanța a menționat că, organul de urmărire penală și procurorii nu au întreprins toate măsurile procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cazului, efectuând o investigație incompletă, urmare a căreia au ajuns la concluzii pripite.

Totodată, instanța de recurs a reținut că nu este clar ce măsuri au fost întreprinse de către procuror în vederea verificării celor invocate în plîngere de către petiționar, deoarece acesta a invocat că nu a fost efectuată o investigație completă asupra circumstanțelor menționate în plîngere, nu au fost apreciate probele la care face referire petiționarul, nu a efectuat nici o acțiune procesuală și nu a întreprins măsurile necesare pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei. Astfel, în materialele prezentate instanței nu se regăsesc careva probe ce ar indica că motivele invocate de petiționar deplin au fost obiect de cercetate a organului de urmărire penală și anume verificarea argumentelor SRL „Velspur” cu privire la faptul că procurorul ierarhic superior a încălcat procedura de examinare a plîngerii în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală.

La fel, instanța de recurs a statuat că procurorul nu a întreprins măsuri și nu a efectuat acțiuni procesuale în vederea administrării probelor ce demonstrează cele

reflectate de petiționar în plângerea depusă organului de urmărire penală. De asemenea, a statuat că instanța nu a examinat materialele cauzei penale, deoarece conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, lipsesc careva date privind cercetarea materialelor cauzei.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs adoptată, avocatul Fediuc V. în numele petiționarului SRL „Velspur” o contestă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea parțială a acesteia în partea în care instanța nu s-a expus asupra cerinței de declarare a ilegalității percheziției din 14 noiembrie 2014 și 17 noiembrie 2014 efectuată la sediul SRL „Velspur” și nulității procesului-verbal de percheziție din aceeași dată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care plângerea depusă în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, în această parte să fie admisă.

În motivarea recursului său, invocă că:

- nici prima instanță, nici instanța de recurs nu s-au expus asupra cerinței privind declararea ilegalității percheziției din 14 noiembrie 2014 și 17 noiembrie 2014 efectuată la sediul SRL „Velspur” și nulității procesului-verbal de percheziție din aceeași dată, fapt ce echivalează cu neexaminarea fondului de instanța de judecată;

- prin hotărârea instanței de recurs nu s-a adus nici un argument și nici o motivare asupra cerinței de declarare ilegală a percheziției din 14 noiembrie 2014 și 17 noiembrie 2014 efectuată la sediul SRL „Velspur” și nulității procesului-verbal de percheziție din aceeași dată, fapt ce consideră că a fost admisă o eroare de drept.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, poate fi declarat la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, prevederile art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, prevăd că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Prevederile legale enunțate atestă că, celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod

de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Acțiunile sau actele ilegale ale organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații, în sensul art. 313 Cod de procedură penală (cu excepția celor prevăzute la alin. (6) al normei vizate), au un singur grad de verificare, fapt ce corespunde cerințelor art. 13 CEDO, precum că orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Deci, statul este obligat să asigure o cale de atac în instanță, în cazul pretinselor violări ale drepturilor omului. Astfel, statul a asigurat acest drept prin controlul efectuat în baza art. 313 Cod de procedură penală.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit dispozițiilor art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul conchide că, recursul de pe rol, este declarat împotriva unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care nu a fost soluționat fondul unei cauze penale și fără suport legal pentru a fi atacat cu recurs în anulare, adică este vădit neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Fediuc Valentin în numele petiționarului SRL „Velspur”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 09 decembrie 2015.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie